

Landbrug er umuligt uden under Forudsætning af udviklede Byerhverv. Man har noget, som for mange Mennesker betyder Frelsen: Udstykningen. I Belgien har man et Landbrug, som er ganske anderledes udstykket end vort. Naar vi paa 700 Kv.-Mil have 133,000 Brug, have de paa 500 Kv.-Mil 739,000 Brug, og af Gaarde paa fra 108 Tdr. Land, hvad dog ikke er nogen stor Gaard, have de 3,000 mod 9,000 hos os. Det er altsaa saa stærk en Udstykning, som man overhovedet kan tænke paa at naa til her i Landet. Men hvordan ere Forholdene dér? Forholdet er simpelt hen det, at der er 19 pCt. Landbrugere i det Land mod 81 pCt. tilhørende andre Erhverv. Det maa sige Dem tydeligt og klart, at det er netop kun ved det store og stærke Hjemmemarked, at denne Udvikling har været mulig.

Det ærede Medlem for Æbeltøfts Ja var straks fulgt af et Forbehold. Det var Grundsætningerne, som maatte spille ind her. Jeg gaar ind i Fællesudvalget, hvis jeg kommer derind, ganske uden Grundsætninger, og jeg vilde ønske, at alle andre gjorde det samme og blot spurgte: Hvad er praktisk forsvarligt, og hvad er ikke?

Saa blev der, hvad jeg beklager meget, af det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Birck) talt om Æren ved at føre en Toldlov igennem. Jeg beklager det, fordi derved blev netop dette Moment pointeret ganske særligt. Men det er klart, at hvor noget saa betydeligt som Gennemførelsen af en Toldlov hviler paa enkelte Mennesker — for det maa man til syvende og sidst sige, at den gør —, spiller det selvfølgelig ogsaa en Rolle, og for Æren, det, det ærede Medlem for Æbeltøft kaldte Forfængelighed, er der mange Mennesker, der gøre store Ofre, ganske særlig naar andre skulle betale dem. Lad os nu se, hvordan det gaar. Vi have jo Lov til at haabe.

Rørdam: Den højtærede Finansminister sagde, at han med Interesse havde hørt min Udtalelse, fordi han vilde se, om der var nogen Lighed mellem, hvad jeg sagde, og de Udtalelser, det ærede 7ende Medlem for 1ste Landstingskreds (Brandes) havde fremsat — og han havde fundet, at der her var en betydelig Forskel. Det ligger simpelt hen deri, at det ærede 7ende Medlem for 1ste Landstingskreds holder meget af at bruge den Taleform, som hedder Ironi. Jeg bruger nu ikke slet saa meget den Form, derfor bliver der naturligvis nogen Forskel mellem vore Udtalelser.

Saa sagde den højtærede Finansminister til mig, at man gavnede ikke sit Land ved at tale for meget om de Forhold, jeg havde berørt: Finansministerens Stilling overfor Tyskland og Frankrig. Jeg tror, man gavner sit Land overordentlig meget ved at tale ganske aabent om vore udenrigske politiske Forhold. Jeg tror, det er en fuldstændig Misforstaaelse, naar man mener, at vi skulle føre en Udenrigspolitik af en saadan Art, at man ikke kan tale om den. Jeg tror, at en Udenrigspolitik, hvor vi aldeles ingen Hemmeligheder have, er den allerbedste Udenrigspolitik at føre for Danmark. Jeg mener, at vi gøre klogest i at stille os ens overfor de forskellige Lande, stille os paa det velvilligste Forhandlingsstandpunkt overfor Tyskland eller Frankrig eller et hvilket som helst andet Land, der agter at forhandle med os, hvad enten det gælder Handelstraktater eller Toldpolitik eller andre Spørgsmaal.

Den højtærede Finansminister sagde, at vi havde stillet den Fordring til ham, at han straks skulde frafalde sit Forslag, fordi Frankrig var misfornøjet med det. Aa nej, saaledes blev Fordringen ikke stillet. Men jeg mente, at hvis den højtærede Finansminister havde været noget mere Diplomat, end han har vist sig at være, var han ikke fremkommen med et saadant Forslag og fremkommen med det paa et Tidspunkt, hvor man nødvendigvis maatte sige sig selv, at det maatte vække den pinligste Opsigt i Frankrig. Det gjorde det da ogsaa, og den højtærede Finansminister var advaret i Forvejen. Men i Stedet for at hale i Land paa Forslaget, i Stedet for at føre en velvillig Forhandling med Frankrig, hvad gjorde saa den højtærede Finansminister? Saa talte han store og, som jeg tillod mig at sige, hovmodige Ord om, at han ikke vilde....

Første Viceformand (Anders Nielsen): „Hovmodig“ var ikke noget heldigt Udtryk.

Rørdam: Det var maaske ikke saa heldigt, men det var træffende.

Første Viceformand (Anders Nielsen): Det maa det ærede Medlem ikke fastholde, efter at Udtrykket er paatalt.

Rørdam: Jeg skal altsaa ikke fastholde det.

Den højtærede Finansminister udtalte,